

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO XVII

ČETRTEK, 23. APRIL 1987

ŠTEVILKA 4

Delo plemeniti, osvobaja

Le dve leti nas ločita od stoletnice, odkar so na mednarodnem socialističnem kongresu v Parizu sprejeli sklep, da se 1. maj proglasi za praznik dela po vsem svetu. Pomembno je leto 1889, saj je prelomnica v zgodovini delavskega razreda. Konec prejšnjega stoletja so se v Ameriki vrstile splošne stavke, delavci v Chicagu so se krvavo spopadli s policijo.

Od tega obdobja dalje je gibanje delavskega razreda prešlo skozi težka desetletja uspehov in tudi porazov. Toda močna zavest in neustavljivi ideali za človeka vredno življenje so rodili uspehe. Revolucije so premagale mračnijaštvo, ki je dolga stoletja tlačilo svobodoljubnega človeka. Delavski razred je postajal poseben razred z jasnimi cilji. Bogate teoretične zamisli sta posredovala vsemu svetu

Marx in Engels, Rusi so z Leninom na čelu zrušili temelje kapitalističnemu družbenemu redu.

V naši domovini so delavci svoj praznik praznovali svobodno šele po drugi svetovni vojni. Med NOB pa so ljudje tesno povezali delavski praznik z bojem za osvoboditev.

Kako je pomembna enotna in celovita povezanost vseh narodov in narodnosti, je pokazala zgodovina med NOB. Osvobodilna fronta je bila gibalna sila celotnega notranjega razvoja nove demokratične Jugoslavije.

Osvobodilna fronta je bila prórok za prihodnost delovnega ljudstva. Po začrtanih programih KPJ je odločitve prevzelo ljudstvo, temeljne ljudske množice so izražale svoje težnje in želje. Tov. Kardelj je

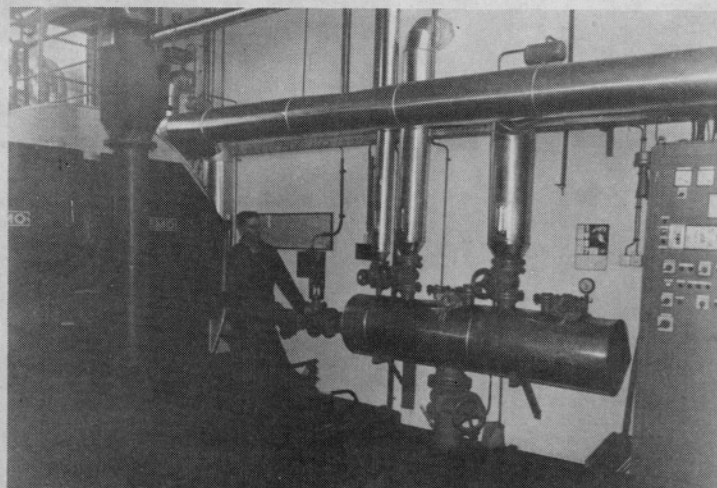
dejal: »Uspešen boj je le takrat, če bo ostal zvest idealom napredka, svobode, človečnosti, miru in človeka vrednega življenja.«

Po letu 1945 je bilo potrebno dosti obnovitve in kolektivnih akcij. Naša domovina je dobila novo podobo. Začelo se je prvo desetletje socialistične ureditve s samoupravljanjem. Dosegli smo dosti ciljev, pred nami so novi problemi. V splošni stabilizaciji pa se moramo prav vsi zavedati, da lahko in more vsak posameznik prispevati za skupnost in naš lepši jutri. Brez naporov pa nič ne pride iznenada. Niso dovolj fraze in lepe besede. Razvijati moramo naš samoupravni sistem po začrtanih poteh.

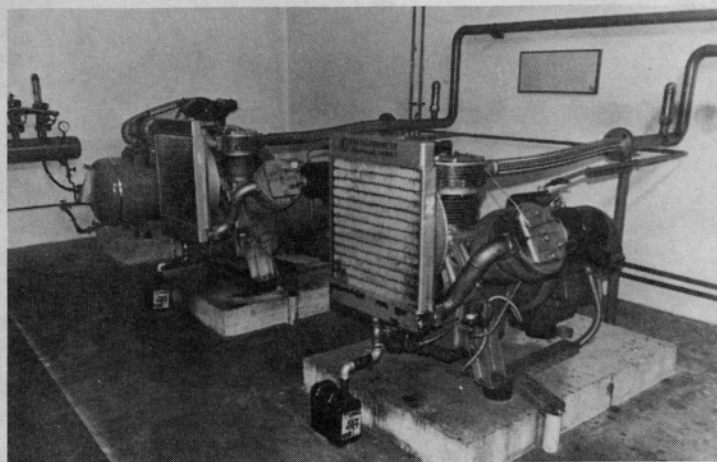
Vesna

Kotlovnica in sušilnica v TO Podnart, zgrajena konec leta 1985

Tako pa izgleda kotlovnica znotraj

V sklopu novega objekta so tudi kompresorska postaja . . .

. . . skladišče repromateriala in materiala za vzdrževanje

Odnos do družbene lastnine v TO Filbo

Objekti v TO Filbo se nahajajo na enotnem kompleksu, varovani so z žično ograjo, v času odsotnosti delavcev so zaklenjeni. Dostop v objekte mimo ograje je možen samo s prednje strani. Tako stanje z varnostnega vidika še ni povsem zadovoljivo. Večjo varnost bi zagotovili šele s postavitvijo nove vratarne in dodatnega vhoda ter uvedbo ustrezne čuvajske oz. vratarske službe.

Odnos do družbene lastnine še vedno ni na ustreznem nivoju. Dogajalo se je, da so delavci brez odobritve oz. plačila odnašali material iz delavnic. Stanje se je v zadnjem času izboljšalo, tako da material, ki ni več uporaben, delavci plačajo po ceniku, ki ga je sprejel delavski svet.

V bodoče bi nujno morali več pozornosti posvetiti nadurnemu oz. popoldanskemu delu (v konicah, ko z normalno proizvodnjo ne moremo izpolniti obveznosti do naročnikov). V tem času v obratu ni vratarja, tako da ni nadzora nad prisotnostjo delavcev in vnosom in iznosom materiala. Potreba bi bila zagotoviti kontinuirano prisotnost izmenovodij oz. ostalih odgovornih delavcev, saj so bili do sedaj prisotni le ob večjih delih.

Kritičen pa postaja odnos do avtomobilov v TO Filbo. Od lanskega leta se urgence s strani oddelka milice v Boh. Bistrici vrstijo kot po tekočem traku. Na podlagi 5. člena Pravilnika o organizaciji službe varovanja družbenih materialnih dobrin v OZD so organi za notranje zadeve pooblašteni, da nadzorujejo

izvajanje določb tega pravilnika. Kljub opozorilom komiteja za SLO in družbeno samozaščito, obravnavanju problematike na delavskem svetu, se stanje do danes ni popravilo, kar kaže na skrajno malomarnost in neodgovornost pri ravnanju z družbenim premoženjem. V vseh primerih, ko smo dobili urgence iz oddelka milice v Boh. Bistrici, so bila vrata avtomobilov nezaklenjena. Vsi kršitelji, katere smo ugotavljali na podlagi izstavljenih potnih nalogov, so bili destimulirani s 4 % pri izplačilu OD. Na eni od zadnjih sej delavskega sveta smo zavzeli sklep, da bomo odslej večkratne kršitelje disciplinsko obravnavali, saj izgleda, da destimulacija pri OD še ni zadosti oster ukrep.

Podoben problem predstavlja tudi manjko posameznih delov opreme v avtomobilih in obveznega orodja, ki ga le-ti imajo, kar vse kaže na pomanjkanje zavesti oz. osveženosti posameznih članov kolektiva.

Stanje na področju varovanja družbene lastnine se bo popravilo le s povečanim nadzorom in ostrimi sankcijami, ki jih bomo izvajali nad kršitelji, saj očitno preprečevanje ne zaleže.

Skrb za človekovo okolje

Ekološke katastrofe so v svetu in tudi pri nas vse bolj pogoste, pa kljub temu premalo in slabo poznamo naše stanje. Zakonodajna pravno lepo ureja varstvo okolja ter varovanje človekovega zdravja ter v podrobnosti določa stališča do vseh vrst onesnaževanja in obremenjevanja okolja.

Za varstvo in izboljševanje človekovega okolja imamo preko tisoč zakonov, uredb, odlokov, pravilnikov, predpisov, statutov in drugih listin delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in občin ter SIS. Lahko bi jih razvrstili v deset skupin:

- splošni in sistemski predpisi
- varstvo narave in naravnih znamenitosti
- varstvo kulturnih spomenikov in urbanih vrednosti
- urejanje prostora in naselij
- varstvo zraka
- varstvo vode
- varstvo zemlje in naravnih bogastev
- varstvo pred hrupom, vibracijami in sevanjem
- odstranjevanje odpadkov, varstvo pred smradom
- varstvo pred katastrofami in nevarnimi snovmi

Tudi v naši DO si prizadevamo, da bi bilo človekovo okolje čimbolj urejeno: poskrbimo za varno rokovanje, shranjevanje

in odlaganje odpadkov. Po posameznih TOZD smo sprejeli poslovnik o varstvu okolja. V skladu z republiškimi in zveznimi predpisi in zakoni smo predpisali, da je treba zbrati vse odpadke, ki nastajajo pri tehnoloških procesih. Nekaj odpadnih olj porabimo, ostalo pa oddajamo Petrolu, da jih očisti. Najbolj problematični so odpadki, ki nastajajo pri čiščenju lakirnih kabin. Le-te zbiramo v sodih, ki jih deponiramo. S Komunalno obrtnim in gradbenim podjetjem v Kranju smo imeli dogovor, na osnovi katerega smo vsake 3 mesece lakirniške odpadke vozili na sežigalno napravo v Kranju. Odkar pa ne obratuje več, se nam ti odpadki kopičijo po deponijah na območju posamezne TO. Odlagališča s kontroliranimi izcednimi vodami, kjer bi te odpadke lahko odlagali, zaenkrat še nimamo in tako je rešitev le v tem, da se trudimo količino odpadkov zmanjšati na minimum že na izvoru, pri čemer pa lahko pripomore le naša zavest.

Pri planiranju nove tehnologije in izdelka, kjer moramo uporabiti nove materiale, sočasno predvidimo tudi čistilne naprave, tako da skušamo naše okolje čimbolj obvarovati.

Urancar

Novi vodja sektorja za AOP

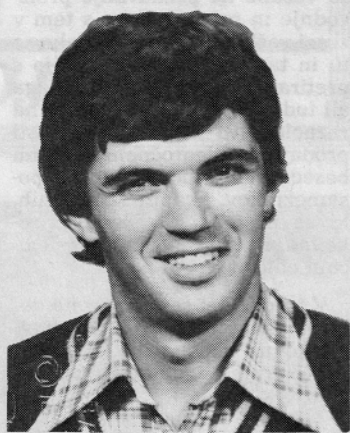
Za novega vodjo sektorja za avtomatsko obdelavo podatkov so člani DS DSSS, 26. II. 1987 izbrali Primoža Čebulja

Primož se je rodil 25. marca 1952 na Jesenicah. Osnovno šolo je obiskoval na Jesenicah, kjer je tudi zaključil gimnazijo. Po končani srednji šoli je študiral na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju — na organizacijsko računalniški usmeritvi, kjer je spomladi 1978. leta diplomiral.

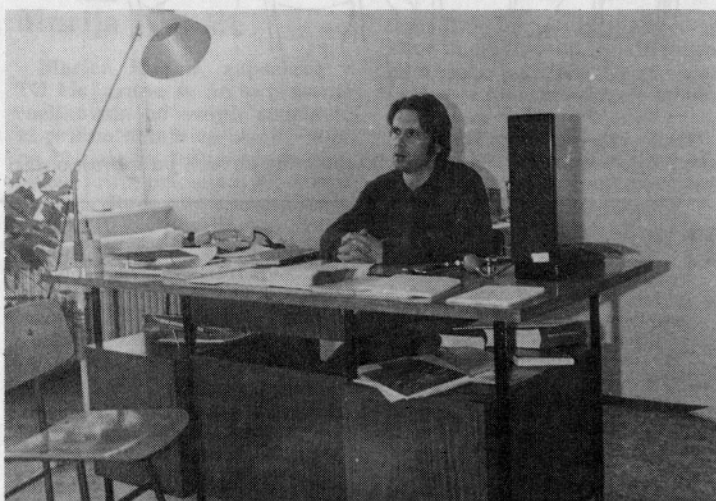
Zaposlil se je v jeseniški železarni, kjer pa ni imel možnosti, da bi opravljal takšno delo, za kakršnega se je izšolal.

V svojem diplomskem delu je nakazal uporabo matematične metode: linearno programiranje pri optimizaciji žaganja hlodovine. Osnovne podatke je črpal v naši delovni organizaciji.

1. marca 1980 se je zaposlil v DSSS na LIP-u kot programer v sektorju za AOP.

Letos v marcu je prevzel naloge vodje sektorja za AOP. Pri opravljanju del in nalog mu želimo uspeha ter ugodnih poslovnih rezultatov, da bi naš računalniški center vodil v korist hitrejšega in lažjega dela za potrebe vse DO.

Razgovor z našim zdravnikom

Delovna organizacija LIP Bled ima svoje temeljne organizacije na različnih območjih: na Bledu, v Bohinju, Podnartu in Mojstrani. Prav zato ne morejo vsi koristiti obratne ambulante na Bledu.

V naši temeljni organizaciji Mojstrana zdravstvene usluge koristimo pri dr. Kokalju v Kranjski gori in dr. Mülnerjevi na Jesenicah. Največ bolnikov pa obišče dr. Kokalja.

Pred tednom dni smo obiskali zdravnika dr. Kokalja in ga poprosili za kratek razgovor. Na vprašanje, ali je prava odločitev obiskovati enega zdravnika, nam je povedal:

»Mislim, da je to najbolj prav. Ne zato, ker ste se slučajno odločili zame. S tem, ko delavci obiščejo različne zdravnike, ni pravega pregleda pri njihovem zdravstvenem stanju. Tudi zupanje se lahko podre. Nekateri celo izsiljujejo. Če delavec obiskuje enega zdravnika, je tudi delo in zdravljenje lažje.«

Dr. Kokalj je poudaril, kako pomembno je sodelovanje med

DO in ambulanto. Za delo potrebujemo zdrave ljudi. Še vedno so primeri, ko se v DO ne zanimajo za delavce-bolnike. Niti ne vprašajo, kdo boluje in koliko časa že. V naši DO imamo kontrolo bolniške odsotnosti in tako je povezava veliko boljša. V primerih, ko je treba delavce zaradi zdravstvenih vzrokov razporediti na drugo delovno mesto, je spet še kako pomembno sodelovanje.

Dr. Kokalj je v zvezi izsiljevanja ali neupravičene bolniške odsotnosti povedal, da ni veliko takšnih primerov. V preteklosti so bili pogostejši.

In kakšne so najpogostejše bolezni, za katerimi pacienti bolujejo? Največ je virusnih vnetij. Zgodijo se tudi nesreče pri delu. V TOZD Mojstrana je zaradi boljših delovnih pogojev nesreč manj. Več nesreč je pri novozaposlenih, ki še niso vpeljeni v delovne procese.

Pogovor z dr. Kokaljem sem zaključil z željo po čim boljšem sodelovanju.

Noč

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet TO Podnart (26. 3. 1987)

1. Soglaša, da zaposlamo čistilko po pogodbi o delu, in sicer bo delala 2 x tedensko po 8 ur;

2. Direktor je v skladu s 62. členom SaS o združitvi TO v DO LIP Bled izdelal ukrepe za odpravo motenj v poslovanju, na katere delegati niso imeli pripomb (pri 2. točki se doda »pravočasni« in pri 4. točki določi okvirni rok za izdelavo norm);

3. Vodja proizvodnje in vzdrževanja ugotovi vzrok, zakaj večlistna krožna žaga normalno ne dela pri debelini lesa 50 mm;

4. Direktor je posredoval predlog, da bi storitveni razrez na Lancovem zmanjšali in usluge vršili v TO Podnart;

5. Sprejel je predlog o povišanju cen oblog za 20 %;

6. Sprejel je sklep o povišanju cene obroka za nečlane LIP-a, cena malice od 1. 4. 1987 dalje velja 800 din;

7. GD Ljubno je odobril razrez lesa za ostrejšje pod pogojem, da plačajo uporabo strojev in delavce po dogovoru;

8. GD Brezje je odobril nakup 1 m³ desk in 4 m³ krajnikov s tem, da krajnike plačajo po ceni žamanja;

9. Lombar Marjanu se daje v najem žago v Begunjah pod pogojem, da temeljna organizacija prispeva k popravilu strehe na objektu, za ostala popravila pa mora skrbeti najemnik sam. Ob prekinitvi pogodbe mora najemnik vrniti stroje in objekt v stanju, v kakršnem je vse prejel.

Delavski svet TO Mojstrana (27. 3. 1987)

1. Sprejel je povečanje cene topllega obroka za tuje delavce na 800.— din. Povečanje velja od 1. 4. 1987 dalje.

2. Potrdil je nabavo ročnega paletnega vozička RN 2100 izdelovalca PRIMAT Maribor.

3. Potrdil je nove normative za površinsko obdelavo vhodnih in garažnih vrat ter dodatkov. Uporabljati se pričnejo od 1. 4. 1987 dalje.

4. Odobril je izdelavo kozolcev — oglasnih panojev Krajevni skupnosti Rateče ter Krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana. CSUI Jesenice zdravstveni šoli pa je za srečelov ob zaključku šolanja odobril 1 kom mini zaboj.

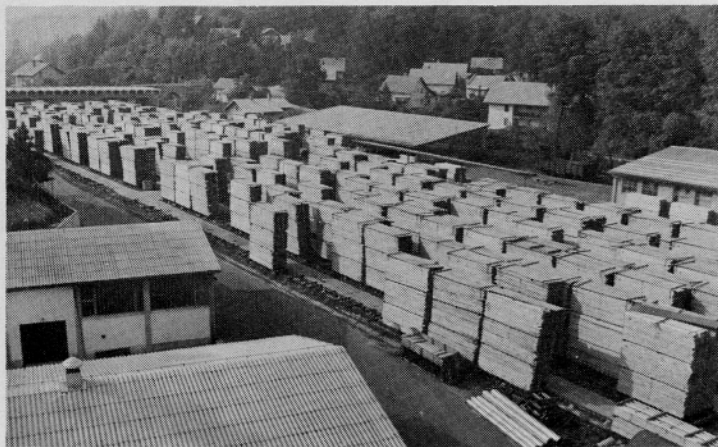
Delegati so ocenili dejavnost skupščine in njenih teles

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica so na ločenih sejah, 25. marca najprej preučili informacijo o gospodarjenju na območju občine v letu 1986, nato pa sprejeli osnutek dopolnitev družbenega plana občine za obdobje 1986—1990. Potrdili so tudi dopolnitve lovskega gospodarskega načrta lovske družine Kropa za srednjeročno obdobje 1986—1990. Vsi trije zbori so razen tega obravnavali tudi poročilo o delu občinske skupščine zborov in delovnih teles v letu 1986 in sprejeli periodični načrt za svoje zборе za drugo tromeščje 1987 ter opravili več kadrovskih razrešitev in imenovanj. Sprejeli so še sklep o tem, da se na predlog predsedstva SFRJ začne postopek za spremembo ustave SFRJ, o katerem se je izrekla tudi že skupščina SR Slovenije.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine Radovljica pa sta na ločenih sejah sprejela osnutek odloka o zaključnem računu proračuna občine za 1986 odlok o proračunu občine za leto 1987, osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o kumunalnih taksah in o davku na promet nepremičnin v občini

Radovljica. Sprejela sta še osnutek odloka o okvirnem obratovalnem času v občini, osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o odškodnini zavoljo spremembe namenbnosti kmetijskega in gozdnega zemljišča v občini in nazadnje še osnutek odloka o poprečni gradbeni ceni stanovanj in poprečnih stroških komunalnega urejanja na območju občine Radovljica.

Iz poročila komisije za razvoj skupščinskega in delegatskega sistema, ki so ga vzajemno pripravili predsedniki in sekretarji zborov občinske skupščine Radovljica je razvidno, da je bil začetek dela delegatov IV. mandata razmeroma uspešen. Lani in letos so zbori zasedali na osmih sejah in to na eni skupni seji zborov in eni skupni seji občinske skupščine ter na šestih ločenih sejah. Udeležba delegatov je bila v zboru združenega dela 85 %, na zboru krajevnih skupnosti 88 % in v družbenopolitičnem zboru 80 %. Največ razprav so imeli delegati zbora KS, in sicer kar 141, na zboru združenega dela 130 in na družbenopolitičnem zboru 61. Delegatskih vprašanj so postavili 45, največ — 28 v zboru KS, v zboru združenega dela 14 in v družbenopolitičnem zboru 3.

Urejenost skladiščenja je odraz dobrega gospodarjenja

Združevanje odločitev

Razvoj neke dejavnosti je pogojen s poznavanjem te doma in v svetu. Poznavanje dejavnosti pa ne sme biti površno, kratkotrajno, temveč mora biti natančno, strokovno in dolgoročno. Leta naj zajema analizo surovine, količin, ki so na razpolago, kvaliteto in ceno. Analizirati je treba tudi dostopnost do surovin in možnosti dolgoročnega izkoriščanja.

Analiza delovne sile naj obsega ugotovitve, če je te na območju dovolj, če je ta dovolj strokovna.

Analiza možnosti nabave strojev doma ali na tujem je vezana na poznavanje vrste strojev, uporabnost teh za določena dela, možnosti nabave rezervnih delov in vzdrževanje.

Z analizo izdelkov je zagotavljati kvaliteto, možnosti pravočasnosti dobav, prodajanje na cenovno ugodnejših trgih.

Zaradi sprememb oblik, kvalitete ali uvajanje novih izdelkov je potrebno spreminjati tehnologijo v proizvodnji. Uvajanje računalništva in elektronike in drugih sprememb v proizvodnji pa zahteva tudi stalna in dodatna izobraževanja zaposlenih.

Koncentracija sil, ki se združujejo v proizvodni enoti mora biti strokovna, učinkovita in uporabna predvsem za namene pravih odločitev. Odgovorni na vseh nivojih morajo skrbeti za izdelavo kvalitetnih izdelkov, ki jih je na trgu lahko in dobro prodati, za red in disciplino.

Zaposleni morajo občutiti zaodseženje za trud.

Z visoko proizvodnjo kvalitetnih izdelkov, z urejenimi delovnimi razmerji tudi zasluzki zaposlenih ne bi smeli biti vprašljivi.

Osnovni delež za obvladanje vseh zahtev in teženj lahko prispevajo že zaposleni v neki delovni enoti. Vendar je to za določeno področje razvoja, kot je izboljšanje kvalitete izdelkov, zunanji izgled, funkcionalnost, izdelava novih izdelkov v ožjem okolju težko, prav tako je omejena možnost povečanja izvoza, odkrivanje novih virov surovin in drugih materialov. Za uvajanje sodobne, učinkovite tehnologije je še posebno treba slediti razvoju te doma in v tujini.

Vodstvo v neki delovni enoti ni dovolj široko razgledano za spremljanje vseh koristnih sprememb proizvodnje, uvajanje nove in vse v zvezi z njo. To je v stanju reševati le del vseh naštetih problemov.

Za dejavnosti med drugimi tudi za lesno industrijo bi morali imeti organizirano združenje za širše območje (Slovenijo), kjer bi se združevale najboljše strokovno, znanstveno raziskovalne sile za načrtovanje razvoja dejavnosti.

Iz tega centra bi morali usmerjati okvirne razvoje delovnih enot. Tu bi teklo raziskave o virih surovin, najboljših izkoriščanjih teh, vrstah izdelkov, prodaja teh doma in na tujem. Ker pa kvalitetni izdelki zahtevajo tudi dobre stroje, so raziskave

možnosti nabave teh doma, ali na tujem še kako važne.

Odločitve v delovnih enotah so vezane na poznavanje proizvodnje in prodaje in so s tem v zvezi večkrat dvomljive. Tako se tu in tam neupravičeno širijo s pretiranimi kapacitetami enega ali tudi več izdelkov z ozirom na razpoložljivo surovino, možnosti prodaje v dolgoročnem pomenu besede. Verjamem željam posameznikov, skupin zaposlenih, ki so premalo raziskane, strokovne in niso vezane posledicam odločitve.

V trikotniku samoupravna delovna skupina, delavski svet, strokovno vodstvo bo potrebno več znanja in odgovornosti za

odločitve v korist pravih razvoja delovnih enot.

Izdelki neke proizvodnje so v stalni nevarnosti, da bodo jutri manj, ali pa sploh nezanimivi za potrošnika. Na to možnost moramo biti pripravljeni. Že takrat, ko nam gre najboljšo, moramo načrtovati nadomestne izdelke za premostitev nastale vrzeli.

V delovnih enotah bo treba odpraviti miselnost: za vsako ceno imeti tisto, kar ima sosed.

Kupiti, ali zgraditi karkoli, da denar ne gre drugam.

Upravičene so samo kvalitetne odločitve, v korist večje proizvodnje — boljše kvalitete, in z manj napora v urejenimi nagrajevanji zaposlenih.

Tand

No, smo le uskladili sistemizacijo, po stari navadi pa moramo dati vse to še na samoupravne organe.

Brez medsebojnega sodelovanja ne gre

Konec marca in v začetku aprila je Občinski svet ZSS Radovljica organiziral devetdnevno sindikalno politično šolo.

Občinska sindikalna politična šola je bila namenjena usposabljanju sindikalnih aktivistov, delegatov organov delavskega samoupravljanja in članov delegacij v združenem delu.

Najpogostejša tema predavanja je bila namenjena delu, nalogam in usmeritvi ZS.

Največkrat si predstavljamo, da je sindikat samo zato, da preskrbi delavcem cenejšo ozimnico, organizira sindikalni izlet in s tem je njegovo delo opravljeno. Mislim, da na pomen in delo sindikata gledamo vsi malo bolj zviška. Prav zato se ljudje branijo dela v sindikatu ali v njegovih izvršilnih organih. Kajti večkrat se slišijo pikre pripombe na račun tistih, ki delajo v sindikatu.

Delu in usmeritvam ZS je v današnjem času treba dati večji pomen. Živimo v času zaostrenih ekonomskih in političnih razmer tako v svetu kot doma. To nam narekuje, da v bitki za uresničevanje dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije nenehno spremljamo pogoje in rezultate gospodarjenja v temeljnih organizacijah in v vseh drugih oblikah samoupravne organiziranosti, da dajemo pobude in predloge za sprotno odpravljanje vzrokov, ki delavce ovirajo pri doseganju planskih nalog in ciljev ter da sprožamo vprašanja odgovornosti, kadar se ti cilji ne uresničujejo.

V današnjem družbenem življenju v organizacijah združenega dela in tudi drugje si ne moremo predstavljati uspešnega dela in življenja brez medse-

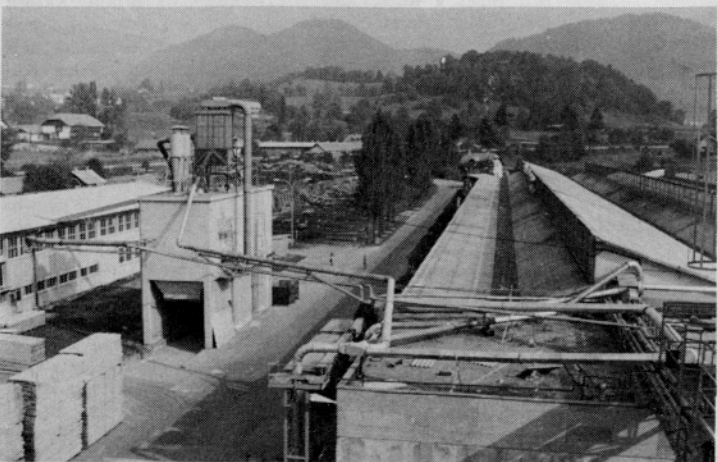
bojnega sodelovanja. Danes pomeni ena sama oseba le en člen v verigi komuniciranja. To pomeni, da je potrebno katerikoli problem ali vprašanje obravnavati v širšem krogu ljudi. Le tako smo lahko prepričani, da bomo misli, predloge, mnenja izpolnili in jim dali obliko, v kakršni jih lahko sprejmemo kot sklep za uresničitev.

Če pa hočemo dobro delati, moramo najprej razčistiti medsebojne odnose, si pridobiti zaupanje med ljudmi in večkrat prisluhniti vsakodnevni problemom pa tudi željam posameznih delavcev.

Seminar je bil zanimiv pa tudi poučen, še zlasti, ker smo si v tem času ogledali in poblizje spoznali nekaj delovnih organizacij. V Elanu smo si ogledali proizvodnjo smuči, v Železarni Jesenice pa naporno delo plavzarjev in martinarjev. V razgovorih smo se spoznali s težavami in problemi, s katerimi se ubadajo tudi drugi delavci.

Čas bi že bil, da bi tudi na OOS v TOZD-u pričeli gledati z malo drugačnimi očmi in jim zaupati tako vlogo, ki bi jo v resnici morala imeti. Zavedati se moramo, da bi to lahko pripomoglo k boljšim odnosom med delavci in k boljši proizvodnji, kar pa bi prav gotovo vplivalo tudi na boljše gospodarjenje.

Koren

Upravičenost neke dejavnosti je bližnje zaledje surovine in pravilna izbira izdelka

NAŠI LJUDJE

Marija Kunšič

Marica Kunšič, zaposlena v TO Mojstrana se ne bi prav nič razlikovala od svojih sodelavk, ki pridno delajo za stroji, če se ne bi nekega zasneženega zimskega jutra, pripeljala na delo iz Srednje Radovne, s traktorjem. »Saj to ni nič posebnega«, mi je dejala, ko sem ji omenila, da bi bilo to dobro zapisati v Glasilu. Morda se bo tudi komu izmed bralcev zazdelo, da to ni nič posebnega, toda v tem primeru gre za neko posebno delovno zavest.

Kaj ti pravzaprav pomeni služba v tovarni?

Rada sem med ljudmi, v družbi. Rada sem neodvisna, zato sem se zlahka odločila, da bom delala.

Doma imate v hlevu vedno od 20—30 glav živine. Vsak dan narediš tudi nekaj hlebcev izvrstnega sira in čaka te še ogromno drugega dela. Si že kdaj razmišljala, da bi delo v tovarni pustila?

Razmišljala že, kadar je dela doma res preveč, toda v šestih letih sem se na tovarno zelo navezala. Rada hodim na delo, čeprav ga je že doma zadosti. Pa ne mislim s tem, da tukaj ne de-

lam. Delam na stiskalnici in kdor to delo pozna, ve, da je treba krepko poprijeti. Če si vaje fizičnega dela že od rane mladosti, potem pač ni pretežko.

Zjutraj moraš zgodaj vstati?

Niti ne. Če je vreme ugodno in pot lepa, porabim kake pol ure da se pripeljem v Mojstrano.

Ta tvoja dvanajst kilometrov dolga pot do službe mora biti zelo zanimiva. Opiši jo malo!

Spomladi, poleti, takrat ko je vreme lepo, je pot res zanimiva in to mi je že marsikdo dejal. Toda takrat, ko je naurje se spremeni v pravo »džunglo«. Voda včasih skoplje tudi do meter globoke jarke. Enkrat se mi je zgodilo, da sem morala čez Lesce in Bled domov v Srednjo Radovno. Pozimi je še huje. Pred nekaj dnevi so mi pot prekržali kar trije plazovi. Eden je bil visok kar štiri metre. Takrat res nisem imela druge izbire, kot da sem ostala doma. V dveh dneh so pot spet usposobili, da je bila prevozna. Spopadam se tudi s poledico. Toda ne dam se. Izrabim vse svoje šoferske sposobnosti in vsa svoja prevozna sredstva, pa gre. Tako včasih uporabim še traktor. Moraš biti trmast in ne smeš odnehati. Z dobro voljo se marsikaj doseže.

Tako si včasih izpostavljena tudi življenjski nevarnosti?

Ze res, toda če bi človek mislil na to, ne bi šel nikamor. Vedno moraš imeti pred sabo neki cilj in marsikaj dosežeš in premešaš.

Kaj pa je zate prosti čas?

To, da se lahko kakšno nedeljo popoldan za pol ure »pognem« za peč. Toda to je malokdaj.

Tako preprosto in naravno jemlje to svoje življenje Marica, hkrati pa zelo resno jemlje svoje delo. Iz njenih oči seva neki

brezmejni življenjski optimizem. Všeč ji je ta spopad z naravo in stroji obenem. Čeprav mi tega ni omenila, sklepam, da se zaveda, da mora storiti vse, da gre delo doma in v službi naprej tako kot je treba. Zato se pripelje, če ni druge možnosti, na delo s traktorjem. Kako dobro bi bilo, če bi se malce te njene delovne zavesti »nalezli« tisti posamezniki, ki zjutraj v polsnu ugotovijo, da nimajo pogojev da bi odšli na delo, pa se jim niti toliko ne zdi vredno, da bi to sporočili.

L. M.

Razstava ročnih del

Boh. Bistrica kot metropola Bohinja je že pred desetletji pričela dobivati novo podobo. Vsak, ki je tod nekoč živel in pride ponovno pogledat kraj ali tisti, ki tu stalno biva, vidi velikanski napredek.

Tudi upokojenci Bohinja nismo stali križem rok. Bivši vrtec smo z lastnim delom preuredili v Dom upokojencev, poleg stavbe pa uredili dvostezno balinišče, organizirali balinarski klub in člani kluba že uspešno nastopamo v gorenjski II. ligi.

V Dom upokojencev rade prihajajo tudi žene — upokojenke. V majhni stavbi so si uredile prostor, kjer se srečujejo in kjer so organizirale tudi ure rekreacije.

Za 8. marec so nas prijetno presenetile. Pripravile so razstavo ročnih del. Stene prostora so bile lično dekorirane, panoji so bili bogati izvirnih domačih izdelkov. Kaj vse znajo pričarati

roke pridnih Bohinjek in Bohinjcev! Na ogled so bile tapiserije, čipke, prti, prtički, pletenine, slike, narejene iz slame in usnja, intarzije, miniatura bohinjska gospodarska poslopja s kozolci, miniatura lesena posoda, gorjuške pipe in čedre. V kotičku prostora pa je tovarišica Draginja demonstrirala prejo volne brez klasičnega kolovrata.

Razstavljalo je 57 domačinov s 400 eksponati. Razstava je bila odprta 5 dni, obiskovalcev je bilo 5000, kar je za majhen kraj res rekordno število. Vest o razstavi je pritegnila tudi obiskovalce z Bleda in tolminskega območja.

Iz knjige vtisov smo razbrali najboljšo oceno, kar je zelo vzpodbudno za organizatorje. Zato iskrene čestitke in hvala za ves trud našim požrtovalnim ženam. Želimo, da bi razstava postala tradicija in bi se le-ta dopolnjevala z novimi zamislimi.

Jaka

Glavne pobudnice in organizatorke razstave

Če so ženske preveč radovedne ...

18. marca in 7. aprila letos smo si v organizaciji Občinskega sindikalnega sveta Radovljica ogledali operno komedijo Zvedave ženske v ljubljanski operni hiši.

Pravo presenečenje in razvedrilo nam je ponudila izvrstna glasbena predstava. Glasbo je napisal E. Wolf-Ferrari, za slovenski prevod iz italijanskega jezika je poskrbel Smiljan Samec.

Zgodba se odvija sredi 18. stoletja v Benetkah. Družina beneških veljakov se zbira naskrivaj v klubu, vsakdo ima svoj ključ in tod ženske nimajo vstopa. Ker pa je ženska radoved-

nost brez meja, začnejo žene sumiti, da moške počenajajo različne grdobije. Sklenejo, da bodo odkrile pravo resnico. Možem izmaknejo ključ, a na kraju so prav klavrno razkrinkane.

Komedija vsebuje značilne situacijske zaplete in je že prava burka. Liki Harlekina, Pantaloneja in Kolumbine so nepogrešljivi. Glasba pa je polna svežine, nežne arije in dueti dajejo pristi muzikantski odnos.

Skladatelj Ermanno Wolf-Ferrari je optimistično dejal: glasba mora osrečevati in ne sme roditi bolečine.

Vesna

REKLI SO

Največja naravna nadloga je danes človek (nemški rek)

Naš čas je moral izumiti ojačevalce, ker se boji tišine (L. B.)

Kdor preveč razmišlja, ne bo dosti opravil (A. Bissert)

Za dobro konverzacijo je potrebno — kakor za obrambno avtovožnjo, da dajemo prednost drugim. (W. W. D. B.)

Nikdar se ne ukloni avtoriteti, vendar se vselej odkrij pred njo. (J. F.)

Vsi sedimo v istem čolnu, zato nam ne preostane nič drugega kot to, da se čvrsto združimo. (Sir Joshua Reynolds)

Lesarijada 1987

LIP premočni zmagovalec

21. 3. 1987 se je na Rogli na Pohorju odvijala 24. lesarijada — republiško smučarsko tekmovanje gozdarjev, lesarjev in lovcev Slovenije, katerega se je udeležilo 46 ekip s 476 tekmovalci.

Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa LIP-a Bled, ki je znova premočno zmagala.

Udeleženci lesarijade na Rogli

Poglejmo si rezultate:

VELESALOM

Ženske nad 45 let

1. Šturm Francka, Alples (42.28), 2. Penič Nuša, LIP Konjice (43.75), 3. **Veber Anica, LIP Bled (43.79)**, 7. Pintar Darinka, LIP Bled (46.07)

Ženske 36—45 let

1. Praprotnik Marija, GG Bled (41.18), 2. Šmid Verona, Alples (42.51), 3. Okorn Anica, Stol (42.66), 5. **Urankar Marija, LIP Bled (43.31)**

Ženske 26—35 let

1. Šifrer Ana, LIP Bled (41.10), 2. Kokalj Božena, Elan (41.94), 3. Oražem Mila, SOZD GLG (42.99), 14. **Ristič Albina, LIP Bled (45.31)**

Ženske do 45 let

1. Prezelj Majda, Alples (39.13), 2. **Zupan Lidija, LIP Bled (39.54)**, 3. Ostrež Snežana, Lesnina (40.40), 13. **Rakuš Jelka, LIP Bled (42.98)**

Moški nad 45 let

1. Lakota Peter, GG Bled (37.69), 2. Iglar Boris, Lesna (38.11), 3. Ponikvar Janez, GG Kranj (38.36), 11. **Milonik Janez, LIP Bled (39.83)**, 17. **Ažman Stanko, LIP Bled (40.46)**

Moški 36—45 let

1. Zupan Miha, Elan (33.61), 2. Klinar Andrej, GG Bled (33.74), 3. Kričič Joža, Elan (34.03), 12. **Pikon Janez, LIP Bled (35.87)**, 17. **Trojar Srečo, LIP Bled (36.21)**

Moški 36—45 let

1. **Malej Janez, LIP Bled (13.28.0)**, 2. Lotrič Vinko, Alples (14.58.5), 3. Konečnik Janez, GG Kočevje (15.20.0), 4. **Zalokar Milan, LIP Bled (16.13.9)**

Moški 26—35 let

1. Rodman Roman, Elan (21.41.3), 2. Ivančič Franc, GG Postojna (22.12.1), 3. **Djuričič Vojko, LIP Bled (23.10.3)**, 6. **Rakuš Mirko, LIP Bled (25.50.1)**

Moški do 25 let

1. Zupan Tine, Elan (20.15.8), 2. **Cigler Peter, LIP Bled (21.08.3)**, 4. Grum Matej, Elan (22.47.3), 11. **Zalokar Zdravko, LIP Bled (28.47.6)**

Ekipno

Veleslalom ženske

1. LIP Bled, 167.74, 2. Alples 168.37, 3. Lesnina 174.70

Veleslalom moški

1. Lesna Slovenj Gradec 151.22, 2. Elan Begunje 151.71, 3. GG Kranj 152.87, 5. LIP Bled 157.25

Teke ženske

1. LIP Bled 77.44.9, 2. Elan 86.23.7, 3. Alples 97.00.5

Teke moški

1. LIP Bled 74.53.7, 2. Elan 76.39.8, 3. Alples 81.45.5

Skupna razvrstitev	VSL m.	VSL ž.	teki m.	teki ž.	sk. točke
1. LIP Bled	2.797 +	0 +	0 +	0 =	2.797
2. Elan Begunje	0.324 +	6.301 +	2.361 +	11.12 =	20.106
3. Alples Železniki	6.090 +	0.376 +	9.164 +	24.772 =	40.402
4. Lesna Slovenj Gradec	0 +	6.576 +	39.277 +	25.840 =	71.693

Rakuš

X. zimske športne igre SOZD GLG

1. mesto za ekipo LIP-a

V soboto, 28. 3. 1987 se je na smučišča na Zatrniku in na terenu v Zg. Gorjah odvijalo 10. tekmovanje za prehodni pokal SOZD GLG. Čeprav je bilo vreme megleno in deževno, se je tekem udeležilo rekordno število udeležencev.

REZULTATI:

Veleslalom

Ženske nad 40 let

1. Praprotnik Marija, GG Bled (41.90), 2. Šturm Francka, Alples (43.60), 3. Urankar Marija, LIP (44.19), 5. Kaiser Jasna, LIP (45.51), 6. Veber Anica, LIP (46.23), 7. Ristič Albina, LIP (46.56), 9. Pintar Darinka, LIP (50.62)

Ženske 30—40 let

1. Šifrer Ana, LIP (42.14), 2. Šmid Verona, Alples (42.52), 3. Oražem Mila, SOZD (45.11), 12. Mencinger Branka, LIP (54.01), 14. Jan Urška, LIP (56.01), 15. Cerkovnik Ivanka, LIP (1.10.17)

Ženske do 30 let

1. Zupan Lidija, LIP (42.11), 2. Luštrek Jolanda, Aero (42.84), 3. **Rakuš Jelka, LIP (44.29)**

Moški nad 45 let

1. Lakota Peter, GG Bled (37.96), 2. Kalan Jože, Alples (39.67), 3. Ponikvar Janez, GG Kranj (39.85), 5. Milonik Janez, LIP (40.99), 6. Ažman Stanko, LIP (41.08)

Moški 36—45 let

1. Klinar Andrej, GG Bled (37.13), 2. Prezelj Mileno, Alples (37.77), 3. Kodorovič Marjan, GG Kranj (38.07), 9. Pikon Janez, LIP (40.15), 23. Trojar Srečo, LIP (43.54), 26. Stare Miro, LIP (44.56)

Moški 28—35 let

1. Šemrl Janez, GG Bled (36.16), 2. Ravnik Jure, LIP (37.11), 3. Tomažin Janez, Aero (37.25), 11. Zalokar Zdravko, LIP (39.73), 28. Šmid Stane, LIP (45.98), 29. **Rakuš Mirko, LIP (46.71)**, 38. Grilc Alojz, LIP (51.13)

Moški do 27 let

1. Štular Miro, Jelovica (37.14), 2. Golja Marjan, Alples (37.62), 3. Lušina Janez, Alples (37.76), 18. Cesar Igor, LIP (42.13), 24. Girandon Karlo, LIP (44.45)

Teke

Ženske nad 40 let

1. Ristič Albina, LIP (9.08.7), 2. Šturm Francka, Alples (10.32.1), 3. Praprotnik Marija, GG Bled (10.52.5), 4. Praprotnik Anica, LIP (10.54.0), 6. Kaiser Jasna, LIP (12.51.9)

Ženske 31—40 let

1. Cerkovnik Ivanka, LIP (8.10.6), 2. Šmid Verona, Alples (10.00.2), 3. Lavtžar Albina, LIP (10.19.3), 4. Šifrer Ana, LIP (10.30.4), 5. Mencinger Branka, LIP (10.31.3), 6. Jan Urška, LIP (11.34.3)

Ženske do 30 let

1. Jošt Metka, GG Kranj (7.57.5), 2. **Rakuš Jelka, LIP (8.54.7)**, 3. Bizilj Alenka, GG Bled (9.16.9), 6. Zupan Lidija, LIP (10.26.2), 7. Škantar Marija, LIP (10.43.6)

Moški nad 45 let

1. Repinc Viktor, LIP (7.08.9), 2. Lapajne Franc, LIP (7.27.0), 3. Kalan Jože, Alples (8.10.5)

Moški 36—45 let

1. Malej Janez, LIP (6.22.7), 2. Lotrič Vinko, Alples (7.23.6), 3. Cerkovnik Anton, LIP (7.56.3)

Moški do 30 let

1. Cigler Peter, LIP (13.24.4), 2. Djuričič Vojko, LIP (14.20.9), 5. Zalokar Zdravko, LIP (15.26.9), 7. **Rakuš Mirko, LIP (15.31.3)**

REZULTATI EKIPNO

Veleslalom	Število točk	Število uvrščenih
1. Alples	185	22
2. GG Bled	166	37
3. LIP	159	24
4. GG Kranj	112	20
5. Jelovica	99	26
6. Aero	84	24
7. Zlit	81	21
8. SOZD	20	3
9. Gradis	4	3

Teke

1. LIP	237	19
2. Alples	145	15
3. GG Bled	72	7
4. GG Kranj	60	6
5. Aero	34	7
6. Gradis	29	5
7. Zlit	6	3

VSL + TEKI + FAKTOR = skupni zmagovalec

1. LIP	439
2. Alples	378
3. GG Bled	357
4. GG Kranj	234
5. Aero	186
6. Zlit	181
7. Jelovica	125
8. Gradis	66

Rakuš

AKCIJA

»NA KOLESU SE DOBIMO«

(vsak četrtek od 16. IV. dalje)

Zaradi vse večjega zanimanja za kolesarstvo tako tekmovalnega kakor rekreativnega značaja in iz razloga omogočati delovnim ljudem in občanom možnost organizirane rekreacije, smo se na sestanku rekreativne sekcije KK Bled domenili za akcijo odprtega tipa.

En dan v tednu — to je četrtek — bomo posvetili organiziranemu kolesarjenju na relaciji Radovljica—Bohinj in nazaj. Tako proga kakor urnik bo stalna vso sezono in bo potekala na relaciji: Radovljica—Lesce—Bled—Bitnje—Jereka—Srednja vas—Bohinjsko jezero—Bohinjska Bistrica—Bled—Radovljica.

Razpored bo naslednji:

Radovljica — 16.00

(veletrgovina Živila nasproti bencinske črpalke)

Lesce — 16.10

(gostišče Majdnek)

Bled — 16.25

(gostišče Mlino)

Bitnje — 17.00

(križišče za Pokljuko)

Obenem se bomo dogovorili za skupen izlet s kolesom vsako nedeljo, in sicer bo zbirališče ob 8.30 v Radovljici poleg veletrgovine Živila.

Vabljeni vsi, ki vas veseli rekreativno kolesarjenje in življenje na čistem zraku!

KK BLEĐ

Rekreativna sekcija

Šport v TO Mojstrana

15. 2. je bil v Kranjski gori tradicionalni rekreacijski tek »Treh dežel«. Zaradi slabega vremena je bil letos nekoliko krajši, 24 km, prej 30. Tek so se udeležili tudi tekači iz TO Mojstrana: Đuričič Vojko, Girandon Karlo, Lavtižar Albina, Mrak Ivan in Grilc Alojz. Vsi so se uvrstili v prvo polovico.

28. 2. pa je bilo v Mojstrani občinsko tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih. Zaposleni v TO Mojstrana so nastopili v zelo okrnjeni postavi, toda dokaj uspešno.

Na splošno je v Mojstrani za šport in rekreacijo dobro poskrbljeno. V novembru 1986 smo dobili na razpolago za rekreacijo šolsko telovadnico, in sicer

vsak petek od 20. do 22. ure. Udeležba je dokaj skromna, razlogov za in proti rekreaciji je mnogo, kar pa je v tej naglici in tem hitrem tempu življenja razumljivo.

Želja nas vseh je — čim večja udeležba na rekreaciji in športnih tekmovanjih.

Teki:

Ime in mesto	let
Đuričič Vojko	1. 30—40
Mrak Ivan	7. do 30
Milonik Janez	11. 40—50

Veleslalom:

Milonik Janez	13. 40—50
Branc Franci	29. do 30

Drago

Razvoj turizma v Gorjah

Lepo gorjansko podeželje nad Bledom so radi turisti obiskovali že pred vojno. Ljudje si vedno bolj želijo bivati v mirnem kraju izven mesta. V Gorjah so zrasle mnoge stanovanjske hiše, ki lahko nudijo sobe turistom v vseh letnih časih. Tudi kmečki turizem se razvija. Iz Gorij so možni razni izleti skozi dolino Radovne, do vznožja Triglava in preko prostranih poključskih gozdov.

Vse do nedavnega je bilo turistično oddajanje sob neorganizirano, naročila in ponudbe so se prenašala po zvezah in poznanstvih. Potrebne datjave se niso odvajale v pristojne sklade.

Konec leta 1985 so ustanovili pri TD Gorje sekcijo z oznako DIT (domači in tuji turizem). Ta turistični urad vodi Jože Kuralt, drugače je zaposlen kot receptor v hotelu Krim na Bledu. Zvedel sem za nočitve in bivanja v lan-

skem letu: domačih gostov je bilo 642 z 2324 nočitvami, tujih pa 408 z 1854 nočitvami. Stvarno je bilo gostov več, saj ni pravega nadzora. V Gorjah so idealni pogoji za smučanje, posebno za rekreativce. Smučišča so urejena na Zatrniku.

Lani je praznoval Alpski kvintet svojo dvajsetletnico delovanja. Veliko obiskovalcev je dobilo prenočišče preko turistične sekcije Gorje. V marcu bo na Pokljuki tekmovanje za Alpski pokal v biatlonu, v mesecu maju pa bo na Bledu srečanje gasilcev iz vse Evrope. Tedaj bo zadrege s prenočitvami spet reševala turistična sekcija.

V teh krajih imamo dve zelo dobri gostilni: v Zgornjih Gorjah na Fortuni, v Spodnjih Gorjah pri gospe Medjovi. Tako turisti v vseh pogledih ne bodo razočarani zapustili naš kraj.

Jože Ambrožič

Narava, vredna proučevanja

V zadnjih desetletjih sta se zelo povečala onesnaženost in propadanje okolja. Rodovitnih tal je vedno manj, namesto njih se razširjajo mesta, industrijski objekti ter prometna ožilja. Premalo se zavedamo vrednosti kmetijskega prostora. V ustavi je določeno, da so naravne dobrine splošnega pomena in pod posebnim družbenim varstvom. Vendar so ljudje malomarni in ne spoštujejo predpisov.

Zaradi onesnaževanja ozračja in velikih posegov v naravo, se podoba spreminja. Odpadki, odplake in škodljive snovi spreminjajo podobo pokrajin. To pa vpliva na naše življenje, kajti človek je del narave. Marsikdo bi pomislil, da narava ni občut-

ljiva in da se bo sama popravila od ran, ki jih ji prizadene človek. Vendar se zdaleč ni tako.

Kako človek še vedno premalo pazi in da je preveč prepričan v svoje zaščitne naprave, se je pokazalo z majsko nesrečo v Rusiji. Iz jedrske elektrarne Černobil sta veter in dež prinesla sevanje. Atomska energija je kljub miroljubnemu izkoriščanju zelo nevarna.

O boju za ohranitev čiste narave je bilo ogromno že povedanega in napisanega. Žal ostaja na papirju. In vendar ta skromen zapis lahko zaključimo z mislijo: pa še kako vredno je proučevati naravo, katere zakonitosti se ne da goljufati.

Vesna

Krožna pot po obrobju Triglavskega narodnega parka

V programu razvoja Triglavskega narodnega parka za srednjeročno obdobje v letu 1987 predvidevajo med drugim, da bo DO TNP pričela in nato vsako leto nadaljevala z urejanjem krožne parkovne peš poti po obrobju parka. To bo zložna pot mimo turističnih središč in

najlepših predelov Triglavskega narodnega parka, ki s 84.805 ha površine vodi po veličini v Jugoslaviji. Za omenjeno pot bodo uporabili samo obstoječe poti, da ne bi posegali v prostor in s tem škodovali naravnemu okolju.

S sankoškega tekmovanja v Mojstrani

Na Poreznu

22. marca letos se je okoli 4000 pohodnikov zbralo pod Poreznom. Udeležili so se 12. tradicionalnega pohoda na 1632 m visoki Porezen. Organizator tega pohoda je Planinsko društvo Cerklno. Kljub težki snežni odeji mi bo ta pohod ostal v prijetnem spominu. Porezen se je bleščal v svetlečih žarkih, narava je bila kot zasanjana.

Vendar nam nekaterim zaradi meter visokega snega ni uspelo priti na sam vrh. Toda važen je namen in dobra volja, da se srečamo spet s prijatelji in da lepa navada ne pride v pozabo.

Pohoda se je udeležilo tudi 20 članov planinske sekcije LIP Bled, ki so prispeli pod goro iz različnih smeri, predvsem pa iz Podbrda. Vsem je uspelo doseči vrh Porezna, pokazali so trdno voljo in dosti poguma.

Rajko Primožič

Pa še to ...

Podatki o posledicah kajenja so zgovorni:

- okrog 80 % kadilcev umre prej kot nekadilci
- kadilci 2-krat pogosteje umirajo zaradi boleznih srca in ožilja
- 15-krat pogosteje umirajo zaradi bronhitisa
- 15 do 20-krat pogosteje zaradi raka in grlu in
- 30-krat pogosteje zaradi pljučnega raka
- vsaka cigareta skrajša kadilcu življenje za 7 minut in pol.

Torej — kadar nameravate prižgati cigareto, rajši dvakrat premislite!

Pojdite rajši na sprehod v gozd in ga povprašajte, saj tudi on umira zaradi onesnaženosti.

Zato vrzite cigareto in vžigalnik v smetnjak.

Pa še nečesa se morate spomniti. Koliko nesreč povzročijo prav kadilci. Ne pozabite, da delate v lesni industriji in je nevarnost požara še večja. Kakšne občutke bi imeli, če bi vas obtožili ...

NIKAR — nehajte kaditi in ne bo vam žal.

Okrogla miza mladih v Bohinju

Okoli pohoda, odnosno odhoda zvezne štafete mladosti in spremljajočih manifestacij je bilo še nekaj dni pred začetkom te akcije veliko nejasnosti pa tudi raznih namigovanj. Vzrok so bile nekatere ničkaj korektnete poteze osrednjega mladinskega vodstva oz. tistih, ki so bili zadolženi za izvedbo celotne prireditve; ta pa je bila letos zaupana Sloveniji in ZSMS naše občine v Bohinju.

Ne bi se spuščali v provokativne postopke t.i. umetniške skupine »Novi kolektivizem« s ponaredkom nacističnega plakata za plakat dneva mladosti in raznimi drugimi intrigami, ki so še bolj zaostrovale že tako dovolj razburjene duhove v celi državi.

Veliko breme odgovornosti so morali nase prevzeti zlasti prvi nosilci štafete z vrha Triglava, ki so to nalogo v skoraj nemogočih pogojih (zaradi novozapadlega snega in plazov) uspešno opravili. Po pričakovanju je bil tudi sprejem in osrednja svečanost ob prihodu štafete v Bohinjski Bistrici na višini svojega pomena, kar je bilo videti tudi preko televizijskega zaslona. Čeprav je vse lepo in tekoče teklo, se z novo zamislijo sprejema štafete niso vsi strinjali. Veliko ignorance v ocenjevanju te prireditve je bilo slišati zlasti s strani nekaterih članov zveznega odbora za pripravo štafete. Toda te ocene niso mogle odtehtati pozitivnega mnenja večine, ki je pozdravila smisel mladih

za nove pozitivne oblike in vsebine takšnih manifestacij.

Posebno kaže izpostaviti uspešno izpeljane okrogle mize, ki so se v času bivanja štafete v Sloveniji zvrstile po vseh večjih in deloma tudi manjših središčih. Pravijo, da se je na te razprave odzvalo blizu dvestotisoč mladih, kar z gotovostjo ne bi sicer pritrdili, a je vsekakor razmišljanja vredno že samo dejstvo, da so mladi aktivno in ne pasivno, kot doslej, sodelovali.

V Bohinju so organizirali okroglo mizo s tremi nosilnimi temami:

1. Turizem med bogastvom in životarjenjem
2. Slovenija, moja dežela...
3. Mladinski turizem.

Mladi udeleženci, bilo jih je okoli 60, so spregovorili o žgočih vprašanih razvoja turizma v Bohinju in v Sloveniji, o izobraževanju mladih gostincev in bodočih turističnih delavcev ter o mladinskem turizmu, ki je v naši republici najbolj zapostavljen.

Stojimo na pragu prihodnosti in od nas je odvisno, kakšna bo

Pionirji in pionirke PO Tomaž Godec Boh. Bistrica smo letos še posebej ponosni in počaščeni. Iz naše šole je namreč odšla na pot Kurirčkova torbica.

Priprave na Kurirčkovo torbico so potekale hkrati z odhodom zvezne štafete mladosti. Progi »G« se je priključila še lokalna progga, ki je krenila na pot na Polkljuki. Koprivniški kurirji iz odreda Luka Korošca so varno prinesli pošto pionirjem pionirskega odreda Jeseniško-bohinjskega odreda v Srednji vasi. Na svečanosti v Boh. Bistrici se je priključila glavni pošti za Gorenjsko.

Na svečanosti je spregovoril nekdanji kurir Janez Strgar in predsednik sveta ZPJ, tov. Boris Zupančič.

Torbico pa so pospremili na pot tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij zveze, republike, občine in krajevne skupnosti.

»Želimo si:

- da ukinejo vse jedrske elektrarne
- da bi si vsi ljudje v Sloveniji, Jugoslaviji in po svetu pomagali in pregnali sovraštvo s sveta
- da bi bila Jugoslavija med razvitimi deželami
- da se naša država izkoplje iz dolgov
- da bi se vsi ljudje bojevali proti onesnaženosti, da bi skrbeli za naravo in živali
- da bi bila Slovenija lepa, zakaj lepo bi bilo, če bi o naših lepotah govorili tudi drugod po svetu
- da bi naredili več čistilnih naprav in preprečili umiranje gozdov
- da bi organizirali več očiščevalnih akcij okolja
- da bi se turizem v Bohinju hitreje razvijal
- da bi bilo poskrbljeno za starejše ljudi na njihova stara leta«

so zapisali pionirji in mladinci 7. in 8. razreda osnovne šole dr. Janez Mencinger Boh. Bistrica ob odhodu štafete mladosti in kurirčkove torbice, 21. 3. 1987.

**Pionirski odred »Tomaž Godec«
Bohinjska Bistrica**

Bohinjski pionirji si predajajo štafetno palico

Gorenjska in njena zgodovina

Blejsko gospostvo je bilo na Kranjskem med najlepšimi in najbogatejšimi. Stolni kapitelj v Briksnu ni vnet za prodajo, temveč le za zamenjavo. Leta 1582 se je za odkup zanimal Ambruss von Thurn, vendar je Andrej Avstrijski zavrnil prodajo. Škof Wilhelm von Welsberg je bil pripravljen na odkup ali zamenjavo, toda prej je umrl.

Obsežno škofješko območje je nemški cesar Oton II. leta 973 daroval škofu Abrahamu. Geografsko središče loškega gospostva so sestavljali: Sorško polje, Poljanska ter Selška dolina. Kjer se stekata rečici Poljanščica in Selščica, so loški gospodje postavili Zgornji stolp na Kranciju. Ta predstavlja najstarejši stavbni spomenik v Škofji Loki. Teško je govoriti o natančnem letu nastanka loškega gradu, najbrž okoli leta 1215. Iz zapiskov škofa Konrada III (1315–1321) lahko povzamemo sliko o grajskem poslopju in njeni ureditvi in notranji opremlitvi.

Poleg briksenških in freizinških grofov so največ posesti na Gorenjskem posedovali Ortenburžani. Ti so gospodovali na območju današnje Kranjskogorsko-jeseniške doline tja do Sore. Le-ti so ustanovili trg Radovljica, trgovsko-obrtniško središče.

Radovljica je omenjena prvič 1169. leta kot Ratmansdorf, tu je sedež župnije od leta 1296. Že le-

ta 1510 Radovljico imenujejo kot mesto. Ortenburžani so postavili svojo graščino, današnja podoba je pridobila v 17. stoletju v času gospodovanja Thurna. Ortenburški gospodje so sklenili s Celjskimi grofi leta 1377 dedno pogodbo. Tako jim je pripadla vsa ortenburška dediščina. Leta 1456 pa so posesti pripadle nemškemu cesarju Frideriku III. Po tem obdobju je mladi češki kralj Otokar II zasedel Ljubljano (1270), preko Gorenjske si je utrl pot proti Koroški. Tako je češki kralj združil Štajersko, Koroško, Kranjsko, od oglejskih patriarhov je pridobil še Postojno. 1273. leta je bil izvoljen za vladarja nemškega cesarstva Rudolf Haubsburški. To pa je bilo usodno za Otokarja, ki je zahteval vse dežele nazaj. Kraljestvo je razpadalo. Goriško-tirolski grof je s svojim bratom zasedel Koroško in Kranjsko.

Ti dve pokrajini pa so leta 1335 pridobili spet Habsburžani. Avstrijski vojvoda Rudolf IV je leta 1364 razglasil za samostojno vojvodino. Prišlo se je obdobje turških vpadov. Prvič jih na Slovenskem zasledimo v letu 1415, ko so iz Bosne krenili proti zahodnim deželam. Plenili so po Dolenjskem, Beli krajini in Ljubljanski okolici. Ljubljana je bila zavarovana z obzidjem. Pripeli so celo do Bleda, pustošili v okolici Kranja, Radovljice in po

Koroškem. O napadu Turkov v Ziljo govori pripovedka o »štehvancu«. Ziljski fantje so na konjih pri jahanju poizkušali izbiti štehvanski sodecbariglico. Tako so izbili turško glavo s turbanom ob kolu privezanem Turku. Tako so se maščevali za požig cerkva.

Iz zgodovinskih virov zvemo, da Gorenjci niso bili toliko oškodovani zaradi turških vpadov. Veliko škodo so jim povzročale dajatve, tlake in razne druge krivice. Naši kmetje so po vzoru zahodne Evrope začeli razmišljati o uporu ali puntu.

Leta 1475 je freisinški škof Sikst resno opominjal župana na Dovjem, naj izterja davek, katerega podložniki nočejo plačevati. Leta 1490 so se uprli škofovi podložniki v Škofji Loki, Železnikih in Selcah. V drugem velikem uporu v letu 1515 (tako imenovan slovenski upor) so delovali bohinjski in blejski

kmetje. Kmetje so zahtevali svoje stare pravice, ustanovili so kmečko zvezo na Gorenjskem. Pridružili so se jim kmetje iz radovljiškega, kranjskega in polhograškega območja. Na puntu se je zbralo okoli 20.000 mož. Vodstvo upora je prevzel kmet Klander iz Radovljice. Pripravili so posebno peticijo, našli vse krivice. Vendar so upor grajski krvavo zadušili.

V letu 1635 so se kmetje spontano dvignili proti novo vpeljani kontribuciji. Uporniki so predali Adamu Pipanu patent z zahtevami. Uporniki so se pomirili in dve leti zatem je odpustil vsem naložene kazni.

Leta 1678 so se na Gorenjskem ponovno razplamteli kmečki upori, zlasti pri Smledniku proti gospodarju Pernburgu. Vodja je bil Martin Stare iz Kranja, ki so ga obglavili.

**Božo Benedik
(se nadaljuje)**

Potovanje z vlakom

Nekega dne me je oče kar na lepem vprašal: »Kaj, ko bi jutri odšli in Ljubljano? In to z vlakom?« Jaz sem od navdušenja kar zavriskal in objel očeta. Še v postelji nisem in nisem mogel zaspati in sem venomer mislil na ta dogodek.

Zjutraj smo zgodaj vstali in se z avtomobilom odpeljali do železniške postaje. Takoj smo pogledali na vozni red in z vese-

ljem opazili, da nam ne bo treba čakati dolgo. Kupili smo vozovnice in odšli v čakalnico, kjer je že bilo nekaj ljudi. Med njimi sem opazil tudi nekega debelinka, ki je z užitkom goltal ogromne sendvič. Povedil so se mi sline. Že sem hotel prositi mamo za kaj užitnega, ko je pripeljal vlak. Hitro smo odšli v vagon in zamaš sem nazaj pošiljal poželjive poglede na sendvič. V vagonu smo se udobno namestili. Začel sem si ogledovati naše sosedice. O, groza! Blizu nas je sedela neka ženska z otrokom, ki je ravnokar načel sendvič. »Presneto, ali so se danes vsi zarotili proti meni,« sem pomislil in se naglo obrnil stran. Imel sem namen gledati skozi okno mimo sendviča, toda lakota je bila hujša. S pohlepom sem opazoval, kako fantek uničuje sendvič in tudi sline so se mi cedile ob pogledu nanj. Nekaj časa me je opazovala njegova mama, nato pa me je vprašala: »Ali te doma stradajo?« hkrati pa mi je ponudila bonbon. Hvaležno sem ga vzel, a ko sem ga dal v usta, sem pri priči spremenil svoje mnenje. Gotovo je bil izdelan že začasa moje babice, saj je bil trd kot kamen, obenem pa je bil grenak in je pekel huje kot poper. Hitro sem ga pljunil ven in si šel hladit usta in grlo. Ko sem se vrnil, je deček sendvič že pospravil in bil sem rešen muke. Komaj sem se vsedel na svoj prostor, že mi je spet ponudila kekse in rekla: »Kajne, kako je bil dober bonbon, fantek? Na, tukaj imaš še kekse. Boš videl kako so dobri, sama sem jih spekla.« »Ne, hvala lepa,« sem se odločno uprl. Saj nisem bi tako neumen, da bi ženski verjel in bilo mi je zadosti njenih dobrot. Na srečo se mi v nadaljevanju potovanja ni primerilo nič hudega. Kmalu smo prišli v Ljubljano, kjer se je končalo naše potovanje.

**Simon BERAUS,
6. B. OŠ BLED**

CENE

dnevna pensija v počitniškem domu, najemnine za prikolice, garsonjere in koč v Vratih

POČITNIŠKI DOM

	sobe brez kuhinje	sobe s kuhinjo	pred sezono in po njej
1. — zaposleni v DO, nezaposleni zakonci, otroci nad 12 let	3.100,—	3.200,—	2.600,—
— otroci od 3—12 let starosti	1.900,—	2.000,—	1.600,—
— zakonci, zaposleni v drugi DO	4.100,—	4.200,—	3.300,—
— člani SOZD	6.400,—	6.600,—	5.200,—
— ostali tuji	9.000,—	9.200,—	7.200,—
— otroci od 3—12 let (tuji)	3.600,—	3.700,—	2.900,—

2. Koriščenje doma, ko je le-ta zaprt	sobi 55, 56 in ostale brez kuhinje	sobe 24, 25, 26, 27, 31, 44
— zaposleni v DO	1.900,—	2.300,—
— člani SOZD-a	3.700,—	4.600,—
— ostali tuji	4.700,—	5.800,—

POČITNIŠKE PRIKOLICE

	od 1. 7.—31. 8. 87	pred 1. 7., po 31. 8.
— zaposleni v DO	2.300,—	1.900,—
— člani SOZD-a	4.600,—	3.700,—
— ostali tuji	5.800,—	4.700,—

GARSONJERE

— zaposleni v DO	2.700,—	2.200,—
— člani SOZD-a	5.100,—	4.100,—
— ostali tuji	6.800,—	5.500,—

Garsonjera v Barbarigi

— zaposleni v DO	3.200,—	2.600,—
— člani SOZD-a	6.100,—	4.900,—
— ostali tuji	8.000,—	6.400,—

KOČA V VRATIH

	celo leto
— zaposleni v DO	3.000,—
— člani SOZD-a	6.000,—
— ostali tuji	8.000,—

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC MAREC 1987

	delavcev	pripravnikov
TO Tomaž Godec	428	
TO Rečica	297	4
TO Mojstrana	90	
TO Podnart	79	
TO Filbo	114	2
TO Trgovina	26	
DSSS	105	4
Skupaj	1139	10

ZAPOSILILI SO SE

- **V TO Tomaž Godec**
Marjan DOBRAVEC, 1967 — PK, Dušan KOROŠEC, 1966 — PK
- **v TO Rečica**
Silvo MUZGA, 1966 — Ks, Jože PUNGARŠEK, 1968 — NK
- **v TO Mojstrana**
Boštjan RAVHEKAR, 1968 — SS, Marjan MATOŠIČ, 1969 — K
- **v TO Podnart**
Anton PAZLAR, 1967 — NK, Perka PETKOVIČ, 1969 — NK
- **v TO Filbo**
Ivan DOBRAVEC, 1968 — K
- **v DSSS**
Metod PURGAR, 1961 — SS

ODŠLI IZ DO:

- **iz TO Tomaž Godec**
Marija ZUPAN, PK — upokojitev, Franc DOBRAVEC, PK — upokojitev, Igor MENCINGER, K — JLA, Vinko KOROŠEC, PK — upokojitev
- **iz TO Rečica**
Alojz DOMITROVIČ, Ks — izjava delavca, Klemen LUKANC, Ks — v JLA, Marjan POGAČAR, NK — v JLA, Franc ŽVAN, NK — inv. upokojen
- **iz TO Podnart**
Rote ZLATKOV, NK — izjava delavca
- **iz DSSS**
Franci LAJOVIC, 1954 — sporazumno

POROČILI SO SE:

Bernarda POLJANEC (TO Rečica)

RODILI SO SE:

Dušanki JOVANOVI (TO Podnart) — hči
Janku ZUPANC (TO Filbo) — sin

Zahvali

Ob smrti očeta

Jožeta Kunstlja

se iskreno zahvaljujem sodelavcem DSSS LIP Bled za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hči Tončka

Ob boleči izgubi svojega dragega sina

Dušomira Cvijića

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem iz TO Filbo za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in brezplačen prevoz s službenim kombijem. Hvala za izdatno denarno pomoč, s katero bom omilil škodo ob nastalem požaru.

Oče Dušan in mati Stojanka

Glavni in odgovorni urednik: Peter Debelak, tehnični urednik: Nada Frelih, člani: Tone Koncilja, Janez Stare, Franc Globočnik, Branko Urh, Anton Noč, Jure Ravnik Vinko Čuden, Miro Kelbl in Ciril Kraigher. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

Upokojili so se

v TO Tomaž Godec

Marija Zupan

je že s sedemnajstimi leti začela delati v šoli v Bohinjski Bistrici kot kuharica. Pa vendar je morala po nekaj letih službo zapustiti zaradi varstva otrok. Ponovno se je zaposlila leta 1977 v obratu pohištvo na delih in nalogah »ročno brušenje«, poleg tega pa je nadomeščala v kuhinji. Zadnji dve leti pa je bila premeščena v oddelek za splošne zadeve na dela in naloge »kuharica«. Vsi smo jo poznali kot zelo delovno in skromno delavko, ki je bila pripravljena vsakemu pomagati. S svojo skromnostjo in delavnostjo ter z izrednim smislom za red, bi bila lahko vzor vsem, ki nadaljujejo njeno delo.

Vinko Korošec

se je zaposlil v naši TO leta 1965. Prej je delal na svoji kmetiji na Gorjušah. Zaposlen je bil v obratu opaznih plošč na različnih delih in nalogah, nazadnje pa je delal kot »upravljalnik sekiro stroja« v istem obratu. Znan je bil kot skromen in delaven človek. Z vsemi svojimi sodelavci je bil prijatelj in vsakemu je rad pomagal. Poleg svojega dela v TO pa je moral skrbeti tudi za svojo kmetijo, tako da pravega prostega časa skoraj ni imel.

Marija Cerkovnik

je ena izmed delavk, ki so bile več kot 30 let zaposlene v naši TO. Zaposlila se je namreč že leta 1954 v takratnem obratu zabojarna kot delavka. Delo v tistih časih je bilo veliko težje in praktično neprimerljivo z današnjimi pogoji dela. Po ukinitvi zabojarne je bila premeščena v obrat opaznih plošč, kjer je delala na različnih delih in nalogah. Osnovna naloga pa je bila »upravljalnik krpalnika«. Svoje delo je opravljala korektno in pošteno in je bila vzor vsem sodelavcem.

Franc Dobravec

je tudi eden izmed naših dolgoletnih delavcev, saj se je v TO zaposlil že julija 1958. Po poklicu je čevljar, vendar je svoje delo opravljal le malo časa. Najprej je delal na žagi na delih in nalogah »nakladanje hlodovine«, pozneje pa je bil premeščen v obrat opaznih plošč, kjer je delal na več ključnih delovnih mestih. Osnovna delovna naloga pa mu je bila »upravljalnik cepilke srednjega sloja«. Vsa leta si je prizadeval, da bi svoje delo čimbolje opravljal.

Vsem upokojevcem se zahvaljujemo za njihovo delo in prizadevnost, ki so jih vlagali v napredek in razvoj naše delovne organizacije. V privatnem življenju pa jim želimo še obilo srečnih in zdravih dni.

V spomin

Mariji Loncnar

16. marca smo se na pokopališču na Bitnjah poslovili od naše upokojenke Loncnar Marije.

V naši TO se je zaposlila leta 1962 kot delavka v obratu opaznih plošč. Dela je bila navajena, saj je kot otrok množično družine iz Koprivnika, brez posebnih dohodkov, morala že v rani mladosti poprijeti za delo. Delala je v glavnem po kmetijah, dohodek iz tega dela ji je večkrat služil za skromno življenje. V obratu opaznih plošč je delala vseh 21 let, nazadnje kot snažilka. Upokojila se je leta 1982. Bila je skromna in prizadevna delavka, do svojih sodelavcev pa tovariška.

Za ves trud in opravljeno delo v naši TO smo ji dolžni izreči vse priznanje in zahvalo.